

המכללה האקדמית נתניה

דיני משפחה

תשע"ג (מועד א')

30.6.13

המרצים (בשיעור ובתרגיל): פרופ' מיכאל קוריןאלדי
עו"ד יניב לוזון

הנחיות:

1. משך הבחינה: שלוש שעות ואין הארכת זמן.
2. חומר פתוח: התלמידים רשאים להביא עימם לבחינה כל חומר עזר של חקיקה, פסיקה, תדפיסים ורשימות אישיות, ללא הגבלה.
3. מומלץ לתכנן מראש את התשובות ולא לגשת מיד לכתיבת התשובה. תשובה מבולבלת עלולה לגרוע מן הציון.
4. יש לנמק בקיצור את התשובה ולציין את הבסיס לכך, בצירוף אזכור האסמכתאות הנוגעות לעניין מן החקיקה והפסיקה (יש לאזכר את המקור וההלכה הפסוקה העולה ממנו, ואין לצטט אותו).
5. נא לכתוב בקיצור ולעניין בלבד, על פי הנתונים העובדתיים שבשאלה, ובהתייחס לנשאל בלבד.
6. התשובה צריכה להיות מנוסחת היטב ומדויקת. תשובות כלליות אינן רצויות. העתקה של "סתם" סעיפי חוק ובמיוחד סעיפי חוק שאינם רלוונטים לשאלה, יגרעו נקודות מהשאלה. יש לשים דגש על יישום החומר הנלמד על פי העובדות בכל שאלה.
7. יש להקפיד כי מספר העמודים הכולל לא יעלה על שמונה עמודים (מס' העמודים בכל תשובה, לפי המצוין בכל אחת מהשאלות). היקף רחב יותר של תשובות, לא ייבדק. הכתיבה תעשה בצד אחד של הדף, באופן קריא ומרווח. נא לכתוב כל שאלה בעמוד נפרד. אי עמידה בדרישות אלו תגרור הפחתה בציון.
8. כל השאלות חובה.
9. משקל הבחינה בציון הסופי: 75% (עבודה 1 – 15%; עבודה 2 – 10%).

בהצלחה ☺

שאלה 1 - (60%; הזמן המומלץ: 100 דקות, היקף מומלץ עד 5 עמודים)

יצחק, יהודי ורבקה חסרת דת, שניהם תושבי ואזרחי ישראל נישאו בינואר 2009 בנישואין אזרחיים לפי חוקי קפריסין, שלא נרשמו במרשם האוכלוסין בישראל. יצחק ורבקה חיו חיי משפחה לכל דבר וענין ומנישואיהם נולד בינואר 2010, בן, יעקב.

בדצמבר 2011, פרץ משבר במשפחה. יצחק עזב את דירת המגורים, שרשומה במשרד רישום המקרקעין על שם יצחק ורבקה בחלקים שווים, אע"פ שמקור המימון העיקרי היה מצד הורי רבקה + משכנתא בשיעור 15% מערך הדירה, ששולמה מחשבון בנק משותף. רבקה הגישה לבית המשפט לענייני משפחה בינואר 2012 תביעות נגד יצחק כדלקמן:

- א. לפסוק כי רבקה זכאית למזונות מאז הגשת התביעה.
- ב. לפסוק על גירושין בינה לבין יצחק.
- ג. לפסוק כי הבן ישאר במשמורתה של רבקה.
- ד. לחייב את יצחק במזונות הבן יעקב.
- ה. לפסוק כי דירת הנישואין תמשיך לשמש כמדור לרבקה ולבן יעקב.
- ו. איזון משאבים.

לעומת זאת, יצחק התנגד לתביעה על כל סעדיה בנימוק כי הנישואין חסרי תוקף ולא נרשמו במרשם האוכלוסין וכי הבן נולד מחוץ לנישואין. כמו כן יצחק הגיש, לאחר שקיבל את תביעתה של רבקה, תביעות נגד רבקה, שבהן ביקש את פירוק השיתוף בדירת המגורים וחלוקת התמורה בין יצחק ורבקה בחלקים שווים ואיזון משאבים בהתאם לחוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג-1973.

רבקה לא המתינה לפסק דין של בית המשפט לענייני משפחה, והיא חיתה מאז פברואר 2012 עם איש אחר, יהודי ששמו ראובן וממנו נולדה לה (נובמבר 2012), בת, תמר, אולם ראובן מכחיש את אבהותו.

חווה דעתך מה יפסוק בית המשפט לענייני משפחה על כל השאלות הבאות:

- א. הגירושין.
- ב. מזונות רבקה.
- ג. משמורת הבן יעקב.
- ד. מזונות הבן יעקב.
- ה. מדור רבקה והבן יעקב בדירה הרשומה על שם רבקה ויצחק.
- ו. פירוק השיתוף בדירת המגורים.
- ז. איזון משאבים.

כמו כן עליך לענות לשאלות הבאות:

- א. כיצד יוברר ויוסדר רישום האבהות של הבת תמר?
- ב. האם הבת שנולדה לרבקה וראובן היא ממזרת?
- ג. האם רבקה עברה עבירת ביגמיה?
- ד. האם יש יסוד לתביעה נוספת של רבקה נגד יצחק למזונות ומדור של הבת תמר?
- ה. האם תשתנה דעתך לגבי הסמכות השיפוטית לתביעות נגד יצחק, כמפורט בסעיפים א-ו לעיל, במקרה שרבקה יהודיה?

הערה: בענייני מזונות וממון, עלייך לדון בזכויות העקרוניות ולא בגובה הסכומים.

בתשובתך עליך לדון בטענות המשפטיות האפשריות של כל אחד מהצדדים ולחוות דעתך לגבי פסקי הדין שיינתנו בכל אחד מהעניינים הנ"ל, בצירוף נימוקים ואסמכתאות מן המקורות שלמדת (חקיקה ופסיקה). עליך לציין בכל עניין את הסעיף(הסעיפים) הרלוונטיים בחוק ולפחות אסמכתא אחת מהפסיקה.

שאלה 2 – (40%; הזמן המומלץ – 80 דקות; היקף מומלץ עד 4 עמודים)

אברהם ושרה, שניהם יהודים תושבי ואזרחי מדינת ישראל, נישאו זה לזו כדת משה וישראל בשנת 1997 ומנישואיהם נולדו שני ילדים תאומים, יצחק וישמעאל שהם בעת התביעות (21.6.2013) היו בני 16. הסכסוך פרץ בין בני הזוג לאחר שאברהם נקלע לקשיים כלכליים בעסק. שרה הגישה בקשה ליישוב סכסוך לבית המשפט לענייני משפחה (להלן בית המשפט למשפחה). למחרת היום הגיש אברהם תביעה לבית הדין הרבני לגירושין וכרך בה את סוגיית מזונות האשה, מורדת, מזונות ילדים, וחלוקת רכוש של בני הזוג.

שרה הגישה כתב הגנה לבית הדין הרבני בו טענה כי בית הדין הרבני נעדר סמכות לדון בעניינים שכרך אברהם הואיל והיא הגישה קודם לכן בקשה ליישוב סכסוך בבית משפט למשפחה. בית הדין הרבני דחה את טענתה בנימוק שהתובענה ליישוב סכסוך חסרת פירוט.

מכיוון שאברהם סירב להשתתף בהליך יישוב הסיכסוך, שרה הגישה לבית המשפט למשפחה, תביעות נגד אברהם למזונותיה ולמזונות הילדים, למשמורת וחינוך הילדים וכן לחלוקת הרכוש.

אברהם טען בכתב הגנתו, כי בית המשפט למשפחה מחוסר סמכות שכן כל העניינים נתונים לסמכות בית הדין הרבני, שכבר דן ופסק, כאמור, בסוגיית הסמכות.

במהלך הדיון בבית הדין הרבני טען אברהם כי הילדים צריכים להיות במשמורתו וללמוד בבית ספר ממלכתי דתי וכי עזב את דירת הנישואין מחמת ששרה היתה מורדת. כן טען אברהם, בנוסף לטענת חוסר סמכות בית משפט למשפחה, כי בהתאם לחוק על שרה לשאת עמו במחצית מנטל מזונות הקטינים.

מנגד טענה שרה כי בית הדין הרבני לא קנה סמכות לדון בעניינים הכרוכים וכי אברהם עזב את דירת הנישואין ללא הצדקה.

בית הדין הרבני קיבל את התביעה לגירושין, דחה את התביעה למזונות האישה, הורה על תסקיר פקיד סעד בעניין משמורת הילדים וחינוכם. פסק מזונות לילדים בסך 700 ₪ לחודש לכל אחד מהקטינים וכן פסק על פירוק השיתוף בדירה ללא הוראות כלשהן בעניין המדור.

בסופו של יום, לאחר שבית הדין הרבני הגדול דחה את הערעורים של שני הצדדים, הגישו שני הצדדים עתירות לבג"צ בעניין הסמכויות.

עליך לציין את פסק הדין שיינתן בבג"צ, ולהשיב בפירוט בנושאים הבאים בצירוף נימוקים ואסמכתאות:

- א. הסמכות בעניין מזונות האישה.
- ב. הסמכות בעניין מורדת וטענת הבעל שעזב את דירת הנישואין מחמת ששרה היתה מורדת.
- ג. סמכות בית המשפט למשפחה לדון בעניין פירוק השיתוף בדירה.
- ד. סמכות בית הדין הרבני בעניין משמורת הילדים.
- ה. סמכות בית הדין הרבני בעניין חינוך הילדים.
- ו. סמכות בית המשפט בעניין מזונות הילדים.
- ז. האם תתקבל טענתו של אברהם כי על שרה לשאת עמו במחצית מנטל מזונות הקטינים.

בתשובתך עליך לדון בטענות המשפטיות האפשריות של כל אחד מהצדדים ולחוות דעתך לגבי פסקי הדין שיינתנו בכל אחד מהעניינים הנ"ל, בצירוף נימוקים ואסמכתאות מן המקורות שלמדת (חקיקה ופסיקה). עליך לציין בכל עניין את הסעיף(הסעיפים) הרלוונטיים בחוק ולפחות אסמכתא אחת מהפסיקה.

